
400

Besluit van 19 juni 1986 tot uitvoering van de artikelen 160d, derde lid, en 160h, tweede lid, van de Provinciewet (Stb. 1962, 17)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Financiën, van 20 december 1985, nr. BMV85/U1242, directoraat-generaal Binnenlands Bestuur, directie Bestuurlijke en Financiële Organisatie;

Gelet op artikel 160d, derde lid, en artikel 160 h, tweede lid, van de Provinciewet;

Gezien de adviezen van gedeputeerde staten van de provincies;

De Raad van State gehoord (advies van 10 maart 1986, nr. W04.86.0008/04.6.09);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Financiën, van 30 mei 1986, nr. BMV86/293, directoraat-generaal Binnenlands Bestuur, directie Bestuurlijke en Financiële Organisatie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder Onze Ministers: Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en van Financiën.

Artikel 2

Voor de toepassing van de artikelen 160c en 160d van de Provinciewet (Stb. 1962, 17) worden:

- a. in aanmerking genomen de vaarwegen voor zover de kosten van onderhoud hiervan per 1 januari 1978 geheel of nagenoeg geheel ten laste van de provincie kwamen;
- b. de lengten van de vaarwegen per provincie gewogen met de, naar de oppervlakten van de grondsoorten in elke provincie gewogen, gemiddelde waarde voor de draagkracht van de ondergrond;
- c. de lengten van de in onderdeel a van dit artikel bedoelde vaarwegen, alsmede de in onderdeel b van dit artikel bedoelde weging daarvan, vastgesteld zoals in de, bij dit besluit behorende, bijlage is aangegeven.

Artikel 3

Voor de toepassing van artikel 160h, eerste lid, van de Provinciewet wordt zo spoedig mogelijk na afloop van het dienstjaar aan gedeputeerde staten van de provincies een ontwerp gezonden van de beschikking tot vaststelling van de uitkeringen, bedoeld in artikel 160b, eerste lid, van de Provinciewet.

Artikel 4

1. Binnen een maand na de dag na die van verzending van de ontwerpbeschikking, bedoeld in artikel 3, kunnen gedeputeerde staten daartegen bezwaar maken bij Onze Ministers.

Het bezwaarschrift wordt ingediend bij Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

2. Het bezwaarschrift kan geen betrekking hebben op de algemeen geldende bedragen per eenheid en de meetregels van de verdeelmaatstaven, bedoeld in artikel 160c van de Provinciewet.

3. Onze Ministers nemen op het bezwaarschrift een met redenen omklede beslissing, die aan gedeputeerde staten schriftelijk wordt meegedeeld.

Artikel 5

Zo spoedig mogelijk na verstrijken van de in artikel 4, eerste lid, bedoelde termijn zenden Onze Ministers de beschikking tot vaststelling van de uitkeringen, bedoeld in artikel 160b, eerste lid, van de Provinciewet, aan gedeputeerde staten van de provincies. Afwijkingen bij de vaststelling van uitkeringen ten opzichte van de uitkeringen genoemd in de ontwerpbeschikking worden door Onze Ministers met redenen omkleed.

Artikel 6

1. Binnen een maand na de dag na die van verzending van de beschikking, bedoeld in artikel 5, kunnen gedeputeerde staten daartegen beroep instellen bij de Kroon. Een afschrift van het beroepschrift wordt gezonden aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken.

2. Het beroep kan geen betrekking hebben op de algemeen geldende bedragen per eenheid en de meetregels van de verdeelmaatstaven, bedoeld in artikel 160c van de Provinciewet.

3. Van de beslissing doen Onze Ministers schriftelijk mededeling aan de colleges van gedeputeerde staten.

Artikel 7

Het koninklijk besluit van 22 mei 1981, Stb. 413, wordt ingetrokken met ingang van het uitkeringsjaar 1983.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking twee maanden na plaatsing in het Staatsblad, met dien verstande dat het voor het eerst wordt toegepast voor het uitkeringsjaar 1983.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

Lage Vuursche, 19 juni 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
Van Amelsvoort

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Uitgegeven de *eenendertigste* juli 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Bijlage bij het koninklijk besluit van 19 juni 1986, Stb. 400 tot uitvoering van de artikelen 160 d, derde lid, en 160 h, tweede lid, van de Provinciewet (Stb. 1962, 17).

Lengte der provinciale vaarwegen in Nederland, alsmede weging daarvan

Toestand per 1 januari 1978

Aantal kilometers vaarweg
Vaarwegklasse volgens CEMT¹-indeling

Provincie	I	II	III	IV	V	VI	Totaal I t/m VI	Gecorri- geerde ongewogen lengte ²	Wegings- factor ³	Gewogen lengte ⁴
Groningen	10,6	28,5	—	82,5	29,0	—	150,6	60,2	4,772	12,6
Friesland	88,7	—	40,8	109,6	—	—	239,1	137,1	5,710	24,0
Drenthe	76,7	8,4	—	—	—	—	85,1	85,1	9,748	8,7
Overijssel	23,1	28,6	—	—	—	—	51,7	51,7	8,807	5,9
Gelderland	—	—	—	—	—	—	—	—	8,747	—
Utrecht	—	19,5	—	—	—	—	19,5	19,5	5,949	3,3
Noord-Holland	7,8	50,3	5,7	—	9,7	—	73,5	73,5	3,520	20,9
Zuid-Holland	10,7	23,3	44,9	28,1	—	—	107,0	107,0	3,390	31,6
Zeeland	—	—	—	—	—	—	—	—	3,468	—
Noord-Brabant	—	—	—	—	—	—	—	—	9,685	—
Limburg	—	—	—	—	—	—	—	—	7,359	—
Totaal km	217,6	158,6	91,4	220,2	38,7	—	726,5	534,1		107,0

¹ Vastgesteld in de commissie van Europese ministers van Verkeer en Waterstaat in 1954.

² De voorgaande kolom is voor Groningen en Friesland gecorrigeerd wat betreft de zogenoemde hoofdkanalen waarvoor het Rijk (ministerie van Verkeer en Waterstaat) een (bijna) integrale kostenvergoeding geeft. De hoofdkanalen zijn in Groningen:

- Eemskanaal (klasse V, lengte 26,4 km)
- Van Starckenborghkanaal (klasse IV, lengte 27,3 km)
- Winschoterdiep (klasse IV, lengte 35,4 km)

in Friesland:

- Prinses Margrietkanaal (klasse IV, lengte 64,3 km)
- Van Harinxmakanaal (klasse IV, lengte 37,7 km).

³ Naar de oppervlakten van de grondsoorten in elke provincie gewogen gemiddelde CBR-waarde.

⁴ Gecorrigeerde ongewogen lengte gedeeld door de wegingsfactor.

Mij bekend,

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. Y. W. de Graaff-Nauta

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet wijziging regeling Provinciefonds (Stb. 1983, 575) dient het besluit van 22 mei 1981 (Stb. 413, dat gewijzigd is bij besluit van 11 januari 1982, Stb. 45) tot uitvoering van artikel 160 (oud) van de Provinciewet, te worden vervangen.

Het thans vastgestelde nieuwe besluit strekt tot uitvoering van, en berust op de artikelen 160d, derde lid, en 160h, tweede lid, van de Provinciewet.

Het besluit geeft allereerst regels voor de vaststelling van de lengten van de vaarwegen en voor de weging daarvan naar de draagkracht van de ondergrond. In de bijlage worden de gewogen lengten van de vaarwegen per provincie vastgesteld. Het besluit geeft voorts nadere regels voor de procedure van definitieve vaststelling van de uitkeringen uit het Provinciefonds waarbij Kroonberoep tegen die vaststelling wordt opengesteld, voorafgegaan door een bezwaarschriftprocedure bij de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Financiën.

Voor wat betreft de dereguleringsaspecten wordt er voorts nog op gewezen dat er bij deze deels zeer technische regeling geen overlappingsen met andere regelingen bestaan. Nieuwe organen of bestuursinstrumenten worden niet in het leven geroepen; dit laatste behoudens de nieuwe mogelijkheid van Kroonberoep. Dit zal echter geen noemenswaardige extra belasting van de Raad van State met zich brengen, zoals in de toelichting bij artikel 6 nader wordt uiteengezet.

2. Artikelen

Artikel 2

De tekst van artikel 2 en de inhoud van de bijlage komen – behoudens enige hierna te vermelden wijzigingen – overeen met de bij de memorie van antwoord bij het wetsontwerp wijziging regeling Provinciefonds gevoegde concept-tekst van dit deel van het besluit (Kamerstukken II 1982/83, 16 975, nr. 9, bijlage 4).

In de memorie van toelichting bij het bedoelde wetsontwerp is aangegeven dat het aantal eenheden van de verdeelmaatstaf vaarwegen per provincie – evenals in het thans geldende besluit – «bevroren» wordt. Dat wil zeggen dat het aantal (gewogen) kilometers vaarweg per provincie, dat meetelt voor deze verdeelmaatstaf, wordt vastgesteld naar de toestand van de gekozen ingangsdatum. In het thans vastgestelde besluit wordt de reeds bestaande ingangsdatum (1 januari 1978) gehandhaafd.

De reden van de «bevroering» is – zoals ook in bovengenoemde memorie van toelichting wordt uiteengezet – dat de maatstaf vaarwegen uitsluitend in het uitkeringensysteem van het Provinciefonds opgenomen omdat zonder die maatstaf sprake zou zijn van een verdeelstelsel dat onvoldoende aansluit bij de spreiding van de totale provinciale uitgaven. De maatstaf is niet opgenomen vanwege enige directe relatie tussen de lengten van vaarwegen en de uitgaven aan uitsluitend die vaarwegen. Er is slechts sprake van een relatie met de totale uitgaven op het gebied van de waterstaat en het milieubeheer.

De bevroering vindt in het nieuwe besluit – evenals in het vervangen besluit – plaats per de datum waarmee deze verdeelmaatstaf oorspronkelijk (zonder weging) is ingevoerd, te weten: 1 januari 1978. Hierdoor wordt, evenals onder de werking van het huidige besluit, voorkomen dat van de verdeelmaatstaf vaarwegen een stimulans uitgaat om de lengte van de door de provincie beheerde vaarwegen te vergroten, bijvoorbeeld door overname van vaarwegen van waterschappen.

Aanpassing in verband met veranderingen in het aantal kilometers die na 1 januari 1978 hebben plaatsgevonden, doch die op dat tijdstip reeds onderwerp van bestuurlijk overleg waren – zoals gedeputeerde staten van Noord-Brabant inmiddels enige malen verzocht hebben – achten wij op grond van het voorgaande ongewenst.

Nieuw ten opzichte van het vervangen besluit is de weging naar de draagkracht van de ondergrond van de provincie. Voor deze weging wordt gebruik gemaakt van de ondergrondfactoren die op dit moment toegepast worden bij de verdeling van middelen over de provincies krachtens de Wet Uitkeringen Wegen (WUW) (Stb. 1966, 367). Aan de berekening van de wegingsfactor voor iedere provincie ligt de zogenaamde California Bearing Ratio (CBR-waarde) ten grondslag. De CBR-waarde is een kengetal voor de draagkracht van de ondergrond. Voor de meest voorkomende grondsoorten zijn gemiddelde CBR-waarden bekend, die een algemene karakterisering geven van de draagkracht daarvan. Op grond van deze gegevens heeft per provincie een indeling van de ondergrond plaatsgevonden naar een vijftal grondsoorten, te weten: zand, hoogveen, klei, löss en laagveen. Uitgaande van de CBR-waarden is voor elke provincie de gewogen CBR-waarde berekend op basis van de relatieve aandelen van de respectievelijke grondsoorten in de totale provinciale oppervlakte.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de berekening van de wegingsfactoren verwijzen wij naar de memorie van toelichting van het voorstel van wet tot wijziging van de WUW (Kamerstukken II 1974/75, 13 505, nrs. 1–4, blz. 6, 7 en 21).

In de formulering van artikel 2, onderdeel b, is de verwijzing naar de WUW – die in de eerder genoemde concept-tekst voorkwam – vermeden. Dit om te voorkomen dat wijziging of intrekking van de WUW een wijziging van dit besluit noodzakelijk maakt.

Naar aanleiding van de provinciale adviezen en na raadpleging van Rijkswaterstaat is een tweetal andere (inhoudelijke) wijzigingen aangebracht ten opzichte van het huidige besluit en van het hiervoor vermelde concept.

In de eerste plaats is afgezien van de bepaling dat de vaarwegen gelegen moeten zijn op het grondgebied van de provincie. Met deze bepaling in het huidige besluit blijken de in de daarbij behorende bijlage opgenomen lengten niet in overeenstemming te zijn.

Deze lengtegegevens zijn namelijk gebaseerd op de beheerssituatie. Verschillen tussen lengte op het grondgebied en lengte in beheer doen zich voor in de, overigens weinig voorkomende, gevallen dat een vaarweg op de grens ligt van twee provincies of dat een (gedeelte van) een vaarweg in beheer is overgedragen aan een aangrenzende provincie. Bij nader inzien achten wij het grondgebied-criterium niet goed bruikbaar.

In de tweede plaats is een correctie aangebracht in de lengte en klasse-indeling van de vaarwegen van de provincie Noord-Holland. Als gevolg hiervan is de ongewogen lengte voor deze provincie verhoogd met 0,9 km. In dit verband wordt opgemerkt dat een verzoek van de provincie Friesland tot wijziging van de lengten en de klasse-indeling ten opzichte van het te vervangen besluit niet wordt gehonoreerd, omdat het wijzigingen betreft van na 1 januari 1978.

Artikelen 3, 4 en 5

Artikel 160h, eerste lid, van de Provinciewet bepaalt dat Onze Ministers de definitieve uitkering voor elke provincie vaststellen **nadat de provinciale besturen zijn gehoord**.

De artikelen 3 tot en met 5 regelen de procedure van horen en vaststellen nader. Geen bezwaar kan worden gemaakt tegen de algemeen geldende bedragen per eenheid van de verdeelmaatstaven, bedoeld in artikel 160c van de Provinciewet. Overigens wordt over iedere wijziging van deze bedragen reeds advies gevraagd aan de provinciale besturen op grond van artikel 160g, eerste lid, van die wet.

Artikel 6

Ter versterking van de positie van de provinciale besturen wordt de mogelijkheid opengesteld van beroep op de Kroon tegen de beschikking tot definitieve vaststelling van de uitkeringen. Op basis van het huidige besluit kunnen zij slechts bezwaar aantekenen bij de Minister van Binnenlandse Zaken. Evenmin als het bezwaarschrift, bedoeld in artikel 4, kan het beroepschrift betrekking hebben op de algemeen geldende bedragen per eenheid. Het instellen van beroep tegen deze bedragen door één provincie zou een tijdige vaststelling van de uitkering voor alle provincies in gevaar kunnen brengen. Het voeren van een gezond financieel beleid door de provincies zou daarmee in het gedrang komen. Met het openen van de mogelijkheid van beroep op de Kroon wordt de provincie een rechtsbescherming geboden tegen de vaststelling van de uitkeringen uit het Provinciefonds, gelijk aan die voor gemeenten ter zake van de vaststelling van de uitkeringen uit het Gemeentefonds volgens artikel 34 van de Financiële-Verhoudingswet 1984 (Stb. 1983, 650).

Gelet op de omstandigheid dat de laatste jaren geen provincie verzocht heeft om een nadere voorziening tegen de vaststelling van de uitkeringen op basis van het nu in te trekken besluit, nemen wij aan dat de hier opgenomen beroepsregeling niet of nauwelijks zal leiden tot een verzwaring van de werklast van de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
Van Amelsvoort

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning